

ارزش کلینیکی اندازه گیری تیروگلوبولین در بیماریهای غده تیروئید

دکتر محسن ساغری، دکتر زهرا شاهی

مؤسسه تحقیقات پزشکی هسته‌ای، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

چکیده

تیروگلوبولین، گلیکوپروتئینی است که توسط سلولهای فولیکولی تیروئید ساخته می‌شود. این پروتئین تحت شرایط مختلف فیزیولوژیک و پاتولوژیک مستغوش تغیراتی می‌شود که در برخی از موارد سنجش آن اهمیت ویژه بالینی پیدامی کند. مجموعه حاضر نظری اجمالی بر م اختمن، روش‌های اندازه گیری، مشکلات سنجش و موارد استفاده مهم تیروگلوبولین خواهد داشت.

کمی دارد (۱ و ۲).

اندازه گیری تیروگلوبولین و آنتی بادیهای آن در سرم سرم با روش‌های RIA، IRMA و ELISA و اندازه گیری می‌شود. امروزه روش RIA به عنوان روش معمول سنجش Tg پذیرفته گشته است (۳).

از آنجایی که استاندارد بین‌المللی برای اندازه گیری Tg تعیین نشده است، درین آزمایشگاه‌های مختلف تفاوت‌های گسترده‌ای وجود داشته و بنابراین هر آزمایشگاه بایستی حدود نرمال خود را به دست آورد (۴).

آزمایشگاه‌های مرجع Tg را با حساسیت حدود ۱-۲ نانوگرم در میلی لیتر اندازه گیری می‌کنند که مشابه حساسیت اندازه گیری آزمایشگاه‌های تحقیقاتی می‌باشد (۵).

گاه تیروگلوبولین در گردش خون افراد سالم یافت نمی‌شود (٪/۰.۲۷ تا ٪/۰.۶). این امر احتمالاً نشانه عدم حساسیت روش اندازه گیری به کار رفته یا تغییرات روزانه تیروگلوبولین در گردش خون می‌باشد. تیروگلوبولین با هورمونهای مترشحه غده تیروئید واکنش متقطع انجام نمی‌دهد. مشکل اصلی در اندازه گیری Tg سرم با روش RIA (که از متد آنتی بادی ثانویه جهت جدا کردن آزاد از فرم متصل آن استفاده می‌شود)، وجود اتوآنتی بادیهای ضد Tg

مقدمه

تیروگلوبولین (Tg)، پروتئین یددار تیروئید، گلیکوپروتئینی با وزن مولکولی حدود ۴۰۰ کیلو دالتون می‌باشد که توسط سلولهای فولیکولی تیروئید ساخته می‌شود. این مولکول دارای دو زنجیره جداگانه پلی پپتیدی است که بهوسیله ژنی بر روی بازوی بلند کروموزوم ۸ کد می‌گردد. حدود ده درصد وزن مولکولی Tg کربوهیدرات است که به صورت دو نوع مشخص به دنباله آسپاراژین موجود در زنجیره پلی پپتیدی متصل می‌شود. هورمون سازی در مولکول Tg روی می‌دهد که شامل دو واکنش است:

۱- اتصال ید آلبی به دنباله‌های تیروزین

۲- جفت شدن دو ید تیروزین جهت تشکیل دی ید تیروزین.

Tg فرم ذخیره هورمون تیروئید است و هیدرولیز آن سبب آزاد شدن T₃ و T₄ می‌شود. Tg "عدمتای" در فضای کولوئید (خارج سلولی) است اما به صورت داخل سلولی نیز وجود دارد و به طور طبیعی در داخل بدن به اسیدهای آمینه یددار و پپتیدهای کوچک تجزیه می‌گردد (۱).

Tg تحت کنترل TSH آزاد می‌شود و مقدار کمی از آن طی فرآیند هورمون سازی وارد جریان خون می‌گردد که میزان ید

انجام می‌شود. اینکه کدام یک از این دو روش بر دیگری برتری دارد هنوز در دست تحقیق می‌باشد. در یک گزارش تفاوت قابل ملاحظه‌ای در استفاده هریک از این دو روش مشاهده نشده است. میزان Tg سرم در حضور آنتی‌بادیهای ضد Tg بدن کمتر از مقدار مورد انتظار است که امکان دارد مربوط به افزایش کلیرانس Tg در حضور آنتی‌بادیهای ضد Tg باشد (۱۰).

اندازه‌گیری تیروگلوبولین سرم در حالات سلامت و بیماری غده تیروئید

موارد فراوان فیزیولوژیک و پاتولوژیک سبب افزایش غلظت Tg سرم می‌شوند که در جدول ذکر گشته‌اند (۱۱). نرمال: تقریباً تمام افراد طبیعی در سرم خود تیروگلوبولین دارند که غلظت آن کم بوده و حدود نرمال آن ۱-۲۵ نانوگرم در میلی لیتر می‌باشد. مقدار متوسط طبیعی آن ۵-۱۰ نانوگرم در میلی لیتر است. غلظت Tg در زنان مختص‌تری بیش از مردان است که به اثرات استروئن نسبت داده می‌شود. مقدار Tg سرم در زنان با افزایش سن بالا می‌رود. همچنین زنانی که تحت درمان با استروئن قرارداشته‌اند به نحو قابل ملاحظه‌ای Tg سرمشان نسبت به گروه شاهد افزایش می‌یابد. طی سه‌ماهه سوم بارداری و دوره نوزادی مقدار متوسط Tg به ترتیب ۲ و ۴ برابر می‌شود. طی شیرخوارگی، کودکی و نوجوانی به تدریج غلظت Tg کاهش پیدامی کند.

گریوز (Grave's): در بیماران با گریوز فعال که سطح Tg سرم آنها بالا است، پس از درمان بیماری (جراحی، ید رادیواکتیو یا داروهای آنتی‌تیروئید) سطح Tg سرم پایین می‌آید. کاهش Tg سرم با داروهای آنتی‌تیروئید ممکن است نشانه آغاز remission باشد (۱۲ و ۱۳).

گواتر ندولر: به دنبال خونریزی یا انفارکت ندول تیروئید، واکنش التهابی آغاز می‌شود که اغلب سبب افزایش ناگهانی Tg می‌گردد. مقدار Tg سرم در بیماران با گواتر اندمیک بالاست و با لگاریتم TSH تطبیق مثبت دارد اما به‌غیر از TSH، ممکن است فاکتورهایی در آزادشدن Tg دخالت داشته باشند. در این موارد مقدار Tg خون به تحریک TSH نیازی نداشته و با اندازه گواتر تطبیق بیشتری دارد. مقادیر متفاوت Tg سرم در بیماران با گواتر اندمیک می‌تواند ناشی از

است که سبب نتایج کاذب (بالا یا پایین) تیروگلوبولین می‌گردد (۳). اگر این روش اندازه‌گیری استفاده شود، سرم با ایستی از نظر وجود این آنتی‌بادیها مورد مطالعه قرارگرفته و نمونه‌های مثبت کنار گذاشته شوند (۶).

اتوآنتی‌بادیهای ضد Tg از نوع مختلف دارند. حداقل هفت آپی‌توب بروی Tg انسانی توسط آنتی‌بادیهای ضد Tg تشخیص داده می‌شود که اغلب در قسمت میانی (در نواحی اسید‌آمینه‌های شماره ۱۰۹۷ تا ۱۵۶۰) قرارگرفته است. آنتی‌بادیهای ضد Tg در سرم بیماران با تیروئیدیت اتوایمیون یک آپی‌توب ویژه در نواحی ۱۱۴۹ تا ۱۲۵۰ دارند، درحالی که آنتی‌بادیهای افزاد نرمال مربوط به ناحیه دیگری هستند. این آپی‌توب‌ها توسط گیرنده‌های Tg تشخیص داده شده‌اند. تصور می‌گردد که Tg جداشده از فولیکولهای تیروئید، در تماس با سیستم ایمنی قرارگرفته و از طریق تخریب فولیکول‌ها، تیروئیدیت اتوایمیون به وجود می‌آید. اتوآنتی‌بادیهای ضد Tg در گریوز، کارسینوم تیروئید و هیپوتیروئیدی اولیه نیز گزارش شده و میزان آن در زنان نرمال بیش از مردان نرمال می‌باشد (۷).

آنتی‌بادیهای ضد Tg با روش‌های مختلفی اندازه‌گیری می‌شود: تکنیک‌های RIA، آنتی‌بادی فلورست، آگلوتیناسیون و Agar gel diffusion perciptin که براساس نتایج بدست آمده، تکنیک‌های RIA و ELISA حساستر از تکنیک‌های آگلوتیناسیون می‌باشند (۸).

بعضی اندازه‌گیری‌های Tg با روش RIA تحت تأثیر آنتی‌بادیهای ضد Tg قرار نمی‌گیرند (۹)، احتمالاً به علت آنکه این اتوآنتی‌بادیها آپی‌توب‌های مختلفی جدا از آنتی‌بادیهای مورد استفاده در RIA دارند. این امر به بزرگی مولکول Tg مربوط می‌شود که امکان وجود بیش از یک آنتی‌بادی بطور همزمان را مطرح می‌سازد. در این زمینه این سؤال مطرح می‌شود که بهترین روش اندازه‌گیری Tg در حضور اتوآنتی‌بادیهای ضد Tg در سرم کدام است؟ اندازه‌گیری Tg سرمی حاوی اتوآنتی‌بادیهای ضد Tg مشکل می‌باشد. در این حالت از روش IRMA (Immunoradiometric assay) استفاده می‌گردد که با یکی از دو نوع آنتی‌بادیهای منوکلونال که با آنتی‌بادیهای ضد Tg بدن واکنش متقاطع نمی‌کنند و یا با آنتی‌بادیهای پلی‌کلونال

افزایش Tg سرم دیده نشده است. اندازه گیری Tg سرم در نوزادان هپیوتیروئید در تشخیص افتراقی موارد آذنی کامل از علل دیگر بسیار مفید بوده و می‌تواند نیاز به انجام اسکن باید رادیواکتیو را کاهش دهد (۱۷).

کارسینوم تیروئید

بررسی تومورهای توخیم اولیه: تومورهای بدخیم اولیه تیروئید به دو گروه دیفرانسیه و اندیفرانسیه تقسیم می‌شوند. انواع دیفرانسیه از نظر جنتی به کارسینوم مدولر (با منشأ نورواکتودرم) و کارسینوم‌های پاپیلر و فولیکولر (با منشأ اندودرم) طبقه‌بندی می‌گردند. اغلب کارسینوم‌های دیفرانسیه غیرمدولر تیروئید Tg را ترشح می‌کنند که همانند بافت طبیعی تیروئید تحت کنترل TSH هیپوفیز است. کارسینوم‌های مدولر کلاسیک و آناپلاستیک خالص فاقد ترشح Tg می‌باشند. اخیراً نشان داده شده است که گروه کوچکی از کارسینوم‌های مدولر علاوه بر ترشح کلسی تونین، از نظر بررسی‌های ایمینو-هیستوشیمی، ساختمان و عملکرد (مانند تبدیل ید معدنی به ید آلی، ترشح Tg) شباهت‌هایی با عناصر فولیکولی دارند که دال بر مشترک بودن یک سلول بنیادی (Stem cell) به عنوان مبدأ هردو کارسینوم‌های فولیکولر و مدولر می‌باشد این موضوع شاید مسیر امبریوژن جداگانه‌ای را برای این قبیل کارسینوم‌ها مطرح سازد (۱۸-۱۹).

تعیین Tg سرم در تشخیص افتراقی سرطان اولیه تیروئید از بیماری‌های خوش‌خیم تیروئید مفید نیست. چون ممکن است کانسر رشد نیافته میزان طبیعی Tg را نشان دهد و آدنوم خوش‌خیم تیروئید یا گواتر ندولر با افزایش Tg همراه باشد. مقادیر بسیار بالای Tg نشانه متاستاز وسیع می‌باشد (۲۰). پیگیری بیماران: عده‌ای از محققان، درمان کانسر پاپیلر و فولیکولر تیروئید کتونی کامل و پیگیری بیمار با Tg و اسکن تمام بدن با ^{131}I ^{۱۳۱} را ضروری نمی‌دانند. به‌حال افزایش مرگ و میر بیمارانی که فقط تیروئید کتونی ناکامل شده و ablation ^{131}I ^{۱۳۱} دریافت نکرده‌اند، نشان می‌دهد که تیروئید کتونی کامل و پیگیری با Tg و اسکن تمام بدن با ^{131}I ^{۱۳۱} روش مناسب درمان بیماران مذکور می‌باشد. اصول روش اخیر طی ۲۵ سال گذشته تغییر نکرده است (۲۱-۲۳).

آزادشدن Tg از اتصالات بین سلوی و نکروز دوره‌ای فولیکول‌ها باشد که اجازه می‌دهد تا Tg توسط کانالهای لففاوی برداشت گردد. محققین دیگر علت افزایش Tg را در این موارد به کاهش غلظت ید در بافت گواتر و تغییرات متابولیک ثانوی داخل تیروئید را به کمبود مزمن یا پایدار ید نسبت می‌دهند (۱۴).

در بعضی از موارد جهت تشخیص افتراقی ماهیت ندول قابل لمس در ناحیه غده تیروئید از اندازه گیری Tg مایع آسپیره شده از ندول استفاده می‌شود. عدم وجود Tg در مایع آسپیره شده نشانه منشأ غیرتیروئیدی ندول می‌باشد. در یک گزارش از این روش جهت تشخیص افتراقی ندول قابل لمس تیروئید از متاستاز کارسینوم کلیه به تیروئید استفاده گشته است (۱۵). اهمیت بالینی اندازه گیری Tg با این روش نیاز به بررسی بیشتر دارد. اخیراً جهت تعیین مؤثربودن درمان با لووتیروکسین ندول غیرسمی تیروئید از اندازه گیری Tg استفاده می‌شود. در یک مطالعه ۳۵ بیمار دارای ندول منفرد تیروئید به مدت ۳ ماه تحت درمان مهاری با لووتیروکسین قرارگرفته‌اند. افرادی که به این درمان پاسخ داده‌اند (کاهش حجم بیش از ۵۰ درصد ندول) کاهش قابل توجه Tg سرم نشان داده‌اند. بر عکس بیمارانی که به درمان هورمونی پاسخ نداده‌اند تغییر قابل توجهی در میزان Tg سرم آنها مشاهده نشده است (۱۶).

تیروئیدیت: پس از آسیب اشعه به تیروئید یا تیروئیدیت حاد، Tg به میزان زیادی آزاد می‌گردد. در فاز اولیه التهاب در تیروئیدیت تحت حاد، پرتوتین‌های یدداری مانند Tg و یدوآلبومن از تیروئید به داخل جریان خون آزاد می‌شوند و تا مدت‌ها پس از توقف التهاب میزان آنها همچنان بالا باقی می‌ماند. این موضوع سبب تشخیص افتراقی تیروئیدیت تحت حاد از تیروئیدیت به علت مصرف دارو می‌شود که در مورد اخیر بدليل مهار TSH، Tg سرم غیرقابل سنجش می‌باشد.

اختلالات ارثی ساختن Tg: اختلالات ارثی سنتز Tg گوناگون بوده و شامل مواردی چون ژن غیرطبیعی یا اختلال سنتز داخل سلوی Tg می‌باشد. در این موارد میزان Tg غیرقابل سنجش است. در مقابل در بعضی شیرخواران هپیوتیروئید که غده تیروئید وجود دارد و یا گواتر دارند

Tg بوسیله سلولهای توموری مستقل از میزان جذب ید این سلولها می‌باشد (۳۰). حساسیت اسکن با ^{131}I حدود ۷۶ درصد و حساسیت Tg سرم کمی بیش از اسکن تمام بدن با ^{131}I و ۸۰-۸۵ درصد می‌باشد. این حساسیت در غیاب آنتی‌بادیهای ضد Tg است که در ۱۲ درصد بیماران مبتلا به کانسر تیروئید دیده می‌شود. البته در یک گزارش تا ۵۰ درصد نیز گزارش شده است. این اتوآنتی‌بادیها مقدار Tg سرم را که به‌وسیله RIA اندازه‌گیری می‌گردد به طور کاذب بالا یا پایین نشان می‌دهند. نتایج سنجش Tg و اسکن با ^{131}I در اغلب موارد با یکدیگر تطابق دارند. منفی کاذب این دو روش منجر به تفاوت‌هایی می‌شود، اما لزوماً به طور همزمان در یک بیمار روی نمی‌دهد و احتمالاً اساس متابولیکی دارد (۳۱).

Tg سرم و اسکن تمام بدن باید رادیواکتیو توأم^{*} حساسیت ۹۵ درصد، ویژگی ۱۰۰ درصد و دقت ۹۶ درصد دارد. بنابراین Tg سرم و اسکن تمام بدن با ^{131}I همراه با هم مفید می‌باشد (۳۲).

روش برخورد مناسب با بیمارانی که Tg بالا و اسکن تشخیصی تمام بدن با ^{131}I منفی دارند چیست؟ از آنجا که این قبیل بیماران نادر نیستند، بررسی دقیقتر آنها ضروری می‌باشد. قبل از هرچیز باستی موارد مثبت کاذب افزایش Tg (آنتی‌بادیهای ضد Tg، آکودگی باید و...) را رد کرد و سپس بررسی کرد که آیا اسکن با یکدیگر مربوطه به کوچکی تومور است که با دوز کم (۰.۵ میلی‌کوری) تشخیص داده نمی‌شود و یا توموری است که توانایی جذب یکدیگر را ندارد. گاه در این موارد متناساز در اسکن ۱۰۰ میلی‌کوری یا بیشتر ید رادیواکتیو (اسکن بعد از درمان) نشان داده می‌شود.

در این زمینه هنوز سطح دقیقی از Tg مشخص نشده است که بیمار را کاندید درمان کند روشی است که هر قدر این سطح در حدود پایین تر قرار گیرد، حساسیت افزایش یافته و تومورهای مخفی بیشتری مشخص می‌گردد. اما اینکه این تومورهای مخفی از نظر بالینی قابل اهمیت هستند، هنوز در ابهام می‌باشد (۳۳). چند بررسی نشان داده است که بیماران با Tg بالا و اسکن تشخیصی تمام بدن با ^{131}I منفی پس از

از آنجایی که بافت طبیعی و یا باقیمانده تیروئید نیز Tg را ترشح می‌کنند، زمانی می‌توان از Tg به عنوان تومور مارکر استفاده کرد که تیروئیدکتونی کامل و پس از آن ^{131}I ablation انجام شده باشد. پس از آسپیراسیون و یا جراحی تیروئید مقادیر بسیار بالای Tg سرم با نیمه عمر حدود ۲۲ ساعت شروع به کاهش می‌کند. سنجش Tg سرم حداقل یک هفته پس از جراحی باید صورت گیرد (۲۴). Tg همچنین پس از ablation یا درمان متناساز با ید رادیواکتیو افزایش می‌باید. قابل اعتماد بودن اندازه‌گیری Tg سرم در بیماران تحت درمان مهاری با هورمون تیروئید همواره مورد سوال بوده است. سنجش Tg وقتی بیمار تحت درمان با هورمون در یک گزارش شده است. اتوآنتی‌بادیها مقدار حدود ۹۰ درصد موارد تفسیر درست را دربردارد. به‌هرحال در بعضی بیماران Tg با درمان هورمونی مهار می‌شود و درنتیجه بیمار باستی هیپوتیروئید شده و سپس Tg اندازه‌گیری گردد. چون حساسیت Tg در ضمن درمان هورمونی کمتر از زمانی است که هورمون تیروئید قطع می‌شود (۲۱). میزان Tg سرم با توده تومور مطابقت دارد (۲۵). به‌همین دلیل اندازه‌گیری Tg سرم به عنوان جایگزین اسکن تمام بدن با ^{131}I و پیگیری بیماران با کانسر دیفرانسیه تیروئید مطرح شده است. بعضی محققان گزارش کرده‌اند که در اغلب موارد اندازه‌گیری Tg سرم پس از قطع هورمون تیروئید می‌تواند جایگزین اسکن تمام بدن با ^{131}I باشد و زمانی اسکن تمام بدن با ^{131}I لازم است که میزان Tg سرم در زمان درمان مهاری بالا بوده یا شواهد بالینی دال بر عود بیماری وجود داشته باشد (۲۶ و ۲۷).

در یک مطالعه دیگر چنین گزارش شده است که Tg سرم کمتر از ۱۰ نانوگرم در میلی‌لیتر در بیماران تحت درمان مهاری شک عود و متناساز را برطرف می‌کند در حالی که مقادیر بیش از ۱۰ نانوگرم در میلی‌لیتر نشانه عود یا متناساز است. در مورد اخیر هورمون تیروئید باستی قطع شده و اسکن باید رادیواکتیو انجام گردد (۲۸). برخلاف این گزارش‌ها، بررسی‌های دیگر شانگر آن است که Tg سرم طی درمان مهاری ارزش پیش‌آگهی نسبتاً خوب دارد اما به عنوان یک راهنمای کلی بوده و نمی‌توان صرفًا براساس سطح Tg در زمان درمان با هورمون یا قطع درمان بین بیماران با متناساز و بدون آن افتراق قاتل شد (۲۹). ساختن و ترشح

جدول ذیل تقسیم‌بندی موارد تغییر دهنده غلظت تیروگلوبولین سرم براساس مکانیسم فرضی را نشان می‌دهد.

افزایش	TSH وابسته به
حاد و گذرا (تجویز TSH و TRH، دوره نوزادی)	
تحریک مزمن	
کمبود ید، گواتر اندمیک، گواتروژن‌ها	
کاهش ذخیره تیروئید (تیروئید زبانی)	
آدنوم هیپوفیز تولیدکننده TSH	
مقاومت به هورمون تیروئید	
TBG	
کمبود	
غیروابسته به TSH	
محرك‌های تیروئید	
IgG (بیماری گربوز)	
hcG (بیماری تروفیکلاستیک)	
تروما به تیروئید (FNA، جراحی تیروئید، درمان با ید رادیواکتیو)	
بیماری تحریبی تیروئید	
تیروئیدیت تحت حاد	
تیروئیدیت بدون درد (Painless)	
تیروئیدیت بعد از زایمان (Postpartum)	
آزادشدن غیرعادی	
ندول‌های تیروئید (سمی، غیر سمی، مولتی‌ندولر)	
کارسینوم غیر مدولری دیفرانسیه تیروئید	
کلیرانس غیرطبیعی (ناراسایی کلیه)	
کاهش	TSH مهار
تجویز هورمون تیروئید	
کاهش ستز	
فقدان تیروئید (بعد از عمل، مادرزادی)	
نقص ستز Tg	

درمان با ید رادیواکتیو مقدار Tg سرم آنها کاهش یافته است. ضمناً متاستازهای ریوی این بیماران که در CT و MRI مشخص شده بود پس از درمان کاهش پیدا کرد (۳۴-۳۵). در یک بررسی اخیر که برروی ۱۷ بیمار مبتلا به کانسر پاپیلوی انجام گرفت مؤثربودن درمان با ^{131}I را نشان داد که این ارزیابی با منفی شدن اسکن بعد از درمان و کاهش قابل توجه مقدار متوسط Tg و کاهش Tg سرم به ۵ نانوگرم در میلی لیتر یا کمتر در ۵۰ درصد بیماران صورت گرفته است (۳۶).

در مجموع به نظر می‌رسد، بیمارانی تحت درمان با ید رادیواکتیو قرار گرفته‌اند که اسکن تشخیصی با ^{131}I منفی، Tg تحت درمان هورمون مهاری بیش از ۱۰ نانوگرم در میلی لیتر و یا Tg بدون درمان بیش از ۴۰ نانوگرم در میلی لیتر داشته‌اند. همچنین در مرور بیمارانی که تحت درمان با هورمون تیروئید بیش از ۵ نانوگرم در میلی لیتر داشته و سن آنان بالای ۴۰ سال و اندازه تومور بیش از ۴/۵ سانتی‌متر بوده، تومور با تهاجم به بافت‌های اطراف، متاستاز دو طرفه غدد لنفاوی گردن، مدیاستن یا متاستاز دوردست قبلی دارند، درمان با ید رادیواکتیو لازم می‌شود. سعی براین است که پس از تیروئیدکتومی کامل Tg سرم زیر ۱۰ نانوگرم در میلی لیتر پس از ^{131}I ablation یا کمتر از ۵ نانوگرم در میلی لیتر تحت درمان مهاری باشد (۳۳).

روش‌های دیگر بررسی این موارد، قبل از درمان باید رادیواکتیو اسکن PET/FDG و TC-99m-MIBI، TI-201 و می‌باشد که در این روشنایی به قطع هورمون نیست. بررسی‌های انجام شده حاکم از حساسیت و ویژگی بالای آنها در نشان دادن متاستاز می‌باشد. البته با توجه به گران‌بودن این اسکن‌ها، در مرور استفاده روزمره از آنها بایستی بررسی‌های بیشتری صورت گیرد (۳۷-۴۰).

نتیجه

هرچند اندازه‌گیری Tg سرم به عنوان یک ابزار تشخیصی بیماری‌های غده تیروئید موارد استفاده محدودی دربردارد، ارزش آن در نشان دادن موارد عود یا متاستاز کارسینوم‌های دیفرانسیه غیرمدولری تیروئید زیاد بوده و یک آزمایش اختصاصی در این زمینه محسوب می‌شود.

References

1. Grossman A. Clinical Endocrinology. First edition. Italy. Blackwell scientific publications : 1992 ; 268 - 269.
2. Schneider AB. Ikekubok. Kuma K. Iodine content of serum thyroglobulin in normal individuals and patients with thyroid tumors. *J Clin Endocrinol Metab.* 1983 ; 57 : 1251 - 1256.
3. Schneider AB. Pervos R. Radioimmunoassay of human thyroglobulin : Effect of antithyroglobulin in human serum. *J Clin Endocrinol Metab.* 1978 ; 47 : 126 - 137.
4. Van Herle AJ Van Herle IS. Greipel MA. An international cooperative study evaluating serum thyroglobulin standards. *J Clin Endocrinol Metab.* 1985 ; 60 : 338.
5. Ozata M. Suzuki S. Miyamoto T. et al. serum thyroglobulin in the follow up of patients with treated differentiated thyroid cancer. *J Clin Endocrinol Metab.* 1994 ; 79 : 98 - 105.
6. Hurley JR. Becker DV. The use of radioiodine in the management of thyroid cancer. In Freeman LM, Weissman HS(eds) : Nuclear Medicine Annual. New York. Raven Press; 1983 : 329 - 384.
7. DeGroot Leslie J. Endocrinology. Third edition. Saunders. 1995 ; 728 - 729.
8. Beever K. Bradbury J. McLachlan SM. et al. Highly sensitive assays of autoantibodies to thyroglobulin and thyroid peroxidase. *Clin Chem.* 1989 ; 35 : 1949 - 1954.
9. Sheppard MC. Serum thyroglobulin and thyroid cancer. *Q J Med.* 1986 ; 59 : 429 - 433.
10. Mariotti S. Barbesino G. Gaturegli P. et al. Assay of thyroglobulin in serum with thyroglobulin auto antibodies: an unobtainable goal?. *J Clin Endocrinol Metab.* 1995 ; 80 : 463 - 472.
11. DeGroot Leslie J. Endocrinology. Third edition. Saunders. 1995 ; 631.
12. Uller RP. Van Herle AJ. Effect of therapy on serum thyroglobulin levels in patients with Groves' disease. *J Clin Endocrinol Metab.* 1978 ; 46 : 747 - 755.
13. Kawamura S. Kishino B. Tajiak. et al. Serum thyroglobulin changes in patients with Grave's disease treated with long term antithyroid drug therapy. *J Clin Endocrinol Metab.* 1983 ; 56 : 507 - 512.
14. DeGroot J. Leslie. Endocrinology. Third edition. Saunders. 1995 ; 827.
15. Murakami T. Taniguchi. et al. Identification of Metastatic Carcinoma in the thyroid by determination of thyroglobulin level in aspirates and ultrasonic findings. 1993 ; 32 : 46 - 49.
16. Kuo SW. Hu CA. Pei D. et al. Efficacy of thyroxine Suppressive therapy and its relation to serum thyroglobulin levels in solitary nontoxic thyroid nodules. 1993 ; 92 : 55 - 60.
17. Czernichow P. Schlumberger M. Pomarede R. et al. plasma thyroglobulin measurements help determine the type of thyroid defect in congenital hypothyroidism. *J Clin Endocrinol.* 1983 ; 56 : 242.
18. Kovacs CS. Masse RM. Thyroid medullary carcinoma with thyroglobulin immunoreactivity in sporadic endocrine neoplasia type 2 - B. *Cancer.* 1994 ; 74 : 928 - 932.
19. de - Micco C. Chapel F. Dor AM. thyroglobulin in medullary thyroid carcinoma : immunohistochemical study with polyclonal and monoclonal antibodies. *Human Pathol.* 1993 ; 24 : 256 - 262.
20. Refetoff S. Lever EG. The value of serum thyroglobulin measurements in clinical practice. *JAMA.* 1983 ; 250 : 235.
21. Varma VM. Beierwaltes WH. Mohammed MN. et al. Treatment of thyroid cancer, Death rates after surgery and after surgery followed by sodium iodide I 131. *JAMA.* 1970 ; 214 : 1437 - 1442.
22. Beierwaltes WH. Rabbani R. Dmochowski C. et al. An analysis of "ablation of thyroid remnants" with I - 131 in 511 patients from 1947 - 1984 : Experience at university of Michigan. *JNM.* 1984 ; 25 : 1287 - 1293.
23. Mazzaferri EL. Jhiang SM. Long - term impact of initial surgical and medical therapy on papillary and follicular thyroid cancer. *AM J Med.* 1994 ; 97 : 418 - 428.
24. Lever EG. Refetoff S. Scherberg NH. Carrk. The influence of percutaneous fine needle aspiration on serum thyroglobulin. *J Clin Endocrinol Metab.* 1983 ; 56 : 26.
25. Botch H. Glatz J. Schulz E. Wenzel KW. Long term follow up using serial serum thyroglobulin determinations in patients with differentiated thyroid carcinoma. *Cancer.* 1983 ; 52 : 1856.
26. Sheppard MC. Serum thyroglobulin and thyroid cancer. *Q J Med.* 1984 ; 229 : 429 - 433.
27. Black EG. Sheppard MC. Hoffenberg R. Serial Serum thyroglobulin measurements in the management of differentiated thyroid carcinoma. *Clin Endocrinol.* 1987 ; 77 : 115 - 120.
28. Van Herle. personal Communication, 1990.
29. Ronga G. Fiorentino A. Paserio E. et al. Can I - 131 whole body scan be replaced by thyroglobulin measurement in the post surgical follow - up of differentiated thyroid carcinoma?. *J Nucl Med.* 1990 ; 31 : 1766 - 1771.
30. Edmonds CJ. Kermode JC. Thyrotropin receptors, tumour radioiodine concentration, and thyroglobulin secretion in differentiated thyroid cancer. *J Cancer.* 1985 ; 52 : 537 - 541.
31. Batge B. Dralle H. Padberg B. et al. Histology and immunocytochemistry of differentiated thyroid carcinomas do not predict radioiodine uptake A clinicopathological study of 62 recurrent or metastatic tumours. *Virchows Archiv A Pathol Anat.* 1992 ; 421 : 521 - 526.

32. Blahd WH. Serum thyroglobulin in the management of thyroid cancer. J Nucl Med. 1990 ; 31 : 1771 - 1773.
33. Mazzaferri EL. Treating high thyroglobulin with radioiodine : a magic bullet or a shot in the dark? J - Clin - Endocrinol Metab. 1995 ; 80 : 1485 - 1487.
34. Schlumberger M. Tubiana M. Devathaire F. et al. Long term results of treatment of 283 patients with lung and bone metastases from differentiated thyroid carcinoma, J Clin Endocrinol. Metab. 1986 ; 63 : 960 - 967.
35. Pacini F. Lippi F. Formica N. et al : Therapeutic doses of iodine 131 reveal undiagnosed metastases in thyroid cancer patients with detectable serum thyroglobulin levels. J Nucl Med. 1987 ; 28 : 1888 - 1891.
36. Pineda JD. Lec T. Ain K. Iodine - 131 therapy for thyroid cancer patients with elevated thyroglobulin and negative diagnostic scan. J clin Endocrinol Metab. 1995 ; 80 : 1488 - 1492.
37. Joensu H. Ahonen A. Imaging of metastases of thyroid carcinoma with fluorine - 18 fluorodeoxy glucose. J Nucl Med. 1987 ; 28 : 910 - 914.
38. Baqai FH. Conti PS. Singer PA. et al : 18F - FDG - PET scanning A diagnostic tool for detection of recurrent and metastatic differentiated thyroid cancers. Thyroid. 1994 ; 4 (Suppl) : 5 - 9.
39. Iida Y. Hidaka A. Hatabu H. et al. Follow up study of postoperative patients with thyroid cancer by thallium - 201 scintigraphy and serum thyroglobulin measurement. J Nucl Med. 1991 ; 32 : 2098 - 2100.
40. Elser H. Mattern - Alvarez I. Georgi P. et al. The diagnostic Value of 99m Tc- sestamibi in the localization of recurrent differentiated thyroid cancer. thyroid. 1994 ; 4 (Suppl) : 5 - 60.